

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyaē yuddhakāṇḍē
॥ daśādhikaśatatamaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by
Sunder Kidāmbi
with the blessings of
śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan
His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ daśādhikaśatatamaḥ sargaḥ ॥

rāvaṇasya strīṇāṃ vilāpaḥ

rāvaṇaṃ nihataṃ śrutvā
rāghavēṇa mahātmanā |
antaḥpurād viniṣpētū
rākṣasyaḥ śōkakarśītāḥ ॥ 6.110.1 ॥

vāryamāṇāḥ subahuśō
vēṣṭantyaḥ kṣitipāṃsuṣu |
vimuktakēśyaḥ śōkārtā
gāvō vatsahatā iva ॥ 6.110.2 ॥

uttarēṇa viniṣkramya
dvārēṇa saha rākṣasaiḥ |
praviśyāyōdhanaṃ ghōraṃ
vicinvantyō hataṃ patim ॥ 6.110.3 ॥

āryaputrēti vādinyō
hā nāthēti ca sarvaśaḥ |
paripētuh kabandhāṅkāṃ
mahīṃ śōṇitakardamām ॥ 6.110.4 ॥

tā bāṣpaparipūrṇāksyō
 bhartṛśōkaparājitāḥ |
 kariṇya iva nardantyaḥ
 karēṇvō hatayūthapāḥ || 6.110.5 ||

dadrśustā mahākāyaṃ
 mahāvīryaṃ mahādyutim |
 rāvaṇaṃ nihataṃ bhūmau
 nīlāñjanacayōpamam || 6.110.6 ||

tāḥ patim sahasā dṛṣtvā
 śayānaṃ raṇapāṃsuṣu |
 nipētustasya gātrēṣu
 cchinnā vanalatā iva || 6.110.7 ||

bahumānāt pariṣvajya
 kācidēnaṃ rurōda ha |
 caraṇau kācidālambya
 kācit kaṇṭhē'valambya ca || 6.110.8 ||

utkṣīpya ca bhujau kācid
 bhūmau suparivartatē |
 hatasya vadaṇaṃ dṛṣtvā
 kācinmōhamupāgamat || 6.110.9 ||

kācidaṅkē śiraḥ kṛtvā
 rurōda mukhamīkṣatī |
 snāpayantī mukhaṃ bāṣpai -
 stuṣārairiva paṅkajam || 6.110.10 ||

ēvamārtāḥ patim dṛṣṭvā
rāvaṇaṃ nihataṃ bhuvi |
cukruśurbahudhā śōkād
bhūyastāḥ paryadēvayan || 6.110.11 ||

yēna vitrāsitaḥ śakrō
yēna vitrāsitō yamaḥ |
yēna vaiśravaṇō rājā
puṣpakēṇa viyōjitaḥ || 6.110.12 ||

gandharvāṇāmṛṣiṇām ca
surāṇām ca mahātmanām |
bhayaṃ yēna raṇē dattaṃ
sō'yaṃ śētē raṇē hataḥ || 6.110.13 ||

asurēbhyaḥ surēbhyo vā
pannagēbhyo'pi vā tathā |
bhayaṃ yō na vijānāti
tasyēdaṃ mānuṣād bhayam || 6.110.14 ||

avadhyō dēvatānām ya -
stathā dānavarakṣasām |
hataḥ sō'yaṃ raṇē śētē
mānuṣēṇa padātinā || 6.110.15 ||

yō na śakyaḥ surairhantuṃ
na yakṣairnāsuraistathā |
sō'yaṃ kaścividivāsattvō
mṛtyuṃ martyēna lambhitaḥ || 6.110.16 ||

ēvaṃ vadantyō rurudu -
 stasya tā duḥkhitāḥ striyaḥ |
 bhūya ēva ca duḥkhārtā
 vilēpuśca punaḥ punaḥ || 6.110.17 ||

aśṛṇvatā tu suhrdāṃ
 satataṃ hitavādinām |
 maraṇāyāhrtā sītā
 rākṣasāśca nipātītāḥ |
 ētāḥ samamidānīm tē
 vayamātmā ca pātitaḥ || 6.110.18 ||

bruvāṇō'pi hitaṃ vākya -
 miṣṭō bhrātā vibhīṣaṇaḥ |
 drṣṭaṃ paruṣitō mōhāt
 tvayā'tmavadhakāṅkṣiṇā || 6.110.19 ||

yadi niryātītā tē syāt
 sītā rāmāya maithilī |
 na naḥ syād vyasanaṃ ghōra -
 midamaṃ mūlaharaṃ mahat || 6.110.20 ||

vṛttakāmō bhavēd bhrātā
 rāmō mitrakulaṃ bhavēt |
 vayaṃ cāvidhavāḥ sarvāḥ
 sakāmā na ca śatravaḥ || 6.110.21 ||

tvayā punarṇṛśaṃsēna
 sītāṃ saṃrundhatā balāt |

rākṣasā vayamātmā ca
trayaṃ tulyaṃ nipātitam || 6.110.22 ||

na kāmakāraḥ kāmaṃ vā
tava rākṣasapuṅgava |
daivaṃ cēṣṭayatē sarvaṃ
hataṃ daivēna hanyatē || 6.110.23 ||

vānarāṇāṃ vināsō'yaṃ
rākṣasānāṃ ca tē raṇē |
tava caiva mahābāhō
daivayōgādūpāgataḥ || 6.110.24 ||

naivārthēna ca kāmēna
vikramēṇa na cājñayā |
śakyā daivagatirlōkē
nivartayitumudyatā || 6.110.25 ||

vilēpurēvaṃ dīnāstā
rākṣasādhipayōṣitaḥ |
kurarya iva duḥkhārtā
bāṣpaparyākulēkṣaṇāḥ || 6.110.26 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvye
yuddhakāṇḍē dasādhikaśatatamaḥ sargaḥ ||